

استعداد تحصیلی

و

زبان انگلیسی

۱۳۹۶

سوالات آزمون گروه فنی و مهندسی دکتری ۹۶

استعداد تحصیلی

بخش اول: درک مطلب

■ در این بخش، دو متن به طور مجزا آمده است. هر یک از متن‌ها را به دقت بخوانید و پاسخ سؤالاتی را که در زیر آن آمده است، با توجه به آنچه می‌توان از متن استنتاج یا استنباط کرد، پیدا کنید و در پاسخنامه علامت بزنید.

متن (۱)

تغییر شکل جانبی سازه‌ها که معمولاً از نیروهای وارد بر سازه، اعم از نیروی زلزله و باد، نیروهای قائم و دیگر نیروها ناشی می‌شود، یکی از مهم‌ترین تغییر شکل‌ها بوده و محدودسازی آنها نیز بسیار حایز اهمیت و مورد توجه پژوهشگران و مهندسين قرار گرفته است. برای کاهش تغییر شکل‌های جانبی در سازه‌ها، از دیوارهای برشی، بادبندها، قاب‌های صلب و بعضاً از تکنیک‌های ترکیبی دیگری استفاده می‌شود. هر کدام از آنها، ظرفیت جذب انرژی متفاوتی داشته و در طراحی سازه‌ها ملاک عمل قرار گرفته و در آیین‌نامه‌ها و استانداردهای طراحی هر کشوری، مقرراتی برای آنها وضع گردیده است.

رفتار سازه‌های فولادی در حین زلزله‌های بزرگ، غالباً بهتر از رفتار سازه‌های ساخته شده با دیگر مصالح می‌باشد. از مزایای سازه‌های فولادی، سختی، مقاومت، شکل‌پذیری و طاقت فولاد بوده و علاوه بر آن، خاصیت قابل پیش‌بینی گسیختگی آن، نسبت به بتن مسلح و مصالح بنایی است. همچنین امکان تعویض و تعمیر اجزای صدمه‌دیده در این سازه‌ها، ارجحیت آنها را افزایش داده است. از طرفی، تخریب ساختمان‌ها و اجزای سازه‌ای در یک زلزله، سبب اتلاف وقت و هزینه در خدمات‌رسانی گردیده و خسارات کمتر سازه‌های فولادی در زمین‌لرزه‌ها کره غالباً به توانایی جذب انرژی توسط بادبندها بستگی دارد سبب افزایش کاربرد آنها گردیده است.

سهولت اجرایی و کارآیی مؤثر بادبندها، به‌ویژه در ساختمان‌های فولادی، آنها را به عنوان روشی مناسب برای مهار نیروهای جانبی مطرح ساخته است. معمولاً بادبندها در معرض نیروهای کششی و فشاری قرار داشته و طراحی آنها براساس بیشترین بار وارده و غالباً نیروهای فشاری صورت می‌گیرد. وقتی بادبندها در معرض نیروهای فشاری بزرگ قرار می‌گیرند، کماتش کرده و پایداری خود را از دست می‌دهند. لذا برای جلوگیری از کماتش ستون‌ها و بادبندها، یا باید لاغری آنها را کاهش داد و یا به طرق دیگر، مانع کماتش گردید و بدیهی است که جلوگیری از کماتش عضو، سبب افزایش تحمل فشاری آن تا حد تسلیم خواهد گردید. تکنیک جلوگیری از کماتش کلی و موضعی در بادبند سازه فولادی، مقوله‌ای به نام بادبندهای کماتش‌ناپذیر را به‌وجود آورده است. قاب‌های دارای بادبندهای کماتش‌ناپذیر، حالت خاصی از قاب‌های با بادبندهای هم‌محور یا همگرا هستند. قاب‌های با بادبندهای کماتش‌ناپذیر، شکل‌پذیری بیشتری داشته و از توانایی جذب انرژی بالایی برخوردارند.

۱- هدف اصلی نویسنده، از پرداختن به موضوع تغییر شکل جانبی سازه‌ها در متن کدام است؟

۱) مقایسه الگوهای رایج محدودسازی آن، از نظر نوع و میزان تأثیرگذاری

۲) معرفی برخی روش‌های مؤثر مهار آن، در ساخت سازه و بررسی کاربرد و کارکرد هر یک

۳) بررسی نقش برخی نیروهای طبیعت در بروز آن و چگونگی برخورد مهندسين طراحی سازه، با تأثیر این نیروها بر ایمنی سازه

۴) تأکید بر ضرورت کاهش دادن آن در ساختمان‌های فولادی، با هدف کاهش میزان خسارت و تلفات ناشی از بلایای طبیعی، نظیر زلزله

کله ۲- کدام مورد درباره ظرفیت جذب انرژی را می توان از متن، نتیجه گرفت؟

- (۱) در آیین نامه های طراحی سازه کشورهای مختلف، مقادیر عددی متفاوتی برای حد مطلوب آن وجود دارد.
- (۲) اهمیت آن، تنها در بادبند سازه های فولادی لحاظ شده است.
- (۳) با افزایش شکل پذیری مصالح ساختمانی، می توان آن را افزایش داد.
- (۴) کاهش یا افزایش آن، بر ایمنی سازه تأثیر می گذارد.

کله ۳- براساس متن، کدام مورد در خصوص بادبندها، صحیح است؟

- (I) برای بالا بردن تحمل فشاری آنها، ناگزیر به افزایش ضخامتشان هستیم.
- (II) تغییر شکل جانبی در آنها، بیشتر از جانب نیروهای فشاری به وجود می آید تا نیروهای کششی.
- (III) به کارگیری آنها در سازه های فولادی، تأثیر اندکی بر رفتار سازه ها در حین زلزله دارد.

(۱) I و II (۲) I، II و III (۳) فقط II (۴) فقط I

کله ۴- به نظر می رسد که نویسنده متن در سطرهای ۱۳ تا ۱۵، درصدد است تا

- (۱) در ارتباط با موضوع کاهش کمانش، نکته جدیدی را مطرح و از آن حمایت کند.
- (۲) نوع جدیدی از بادبندها را معرفی نموده و ویژگی های آن را با انواع دیگر بادبندها مقایسه کند.
- (۳) با معرفی یک شیوه نوین مهار نیروهای جانبی، مهندسين را به استفاده از آن در ساختمان های فولادی ترغیب نماید.
- (۴) بحث درباره انواع کمانش در سازه های فولادی را ادامه دهد و نظر خواننده را نسبت به استفاده از بادبند در ساختمان های فولادی تغییر دهد.

متن (۲)

ساخت کارگاه های تعمیرات موشک و سلاح های مشابه در برابر انفجار رخ داده در خود سازه، به لحاظ نظامی از اهمیت ویژه ای برخوردار می باشد. این کارگاه ها از یک سو در سایت های صنعتی - نظامی قرار دارند و به عنوان فضای کار باید در دسترس باشند و از سویی باید به سادگی، قابلیت حمله از طرف دشمن برای این سازه ها وجود نداشته باشد و قابلیت پدافند غیرعامل داشته باشند. همچنین امکانات و تجهیزات سایت اطراف سازه، در صورت رخداد حادثه ای و پس از وقوع انفجار داخلی نباید آسیب ببینند. اثرات انفجار رخ داده در سازه، شامل دو اثر فشار تکانشی و فشار گاز می باشد که دیاگرام فشار - زمان آن نسبت به حالتی که انفجار در خارج از سازه رخ می دهد (انفجار خارجی)، متفاوت می باشد. برای خارج شدن فشار گاز در انفجار داخلی می بایست دریچه ای در سازه و پوششی برای دریچه در نظر گرفت. در تحقیقاتی که تاکنون انجام شده، استفاده از سقف پرن به عنوان پوششی برای دریچه، یک راه حل می باشد که به دلیل سبک بودن سقف پرن، تجهیزات درون سازه مورد تهدید، هدف تسلیحات نظامی دشمن می باشد و از طرفی، پرتاب سقف به صورت ترکش، سبب آسیب کارگاه های اطراف می شود.

پس از اینکه خارج سازه شروع به انفجار نمود، به سبب بروز موج انفجاری، گازهای سوزان و فشرده توسعه می یابند و از انفجار با سرعت به خارج حرکت کرده و فشار اتمسفر اطراف را بالا می برند. امواجی که در لحظات بعدی به اطراف گسترده می شوند، سرعتشان از امواج اولیه زیادتر است، زیرا از داخل هوایی عبور می کنند که توسط امواج اولیه گرم شده است. به همین دلیل، امواج ثانویه در یک زمان معین به امواج اولیه می رسند و فشارشان با هم توأم می شود و تشکیل سطحی را می دهند که به نام جبهه ضربه یا جبهه موج خوانده می شود. هنگامی که جسمی در برابر این جبهه قرار می گیرد، فشار رویه ای آن بالا رفته و در یک لحظه بسیار کوتاه، این فشار به ماکزیمم اندازه خود می رسد. این فشار به سادگی جسم را دور زده و از همه اطراف، آن را احاطه کرده و می فشارد. دیاگرام فشار - زمان موج انفجاری می تواند توسط یک فرم کلی نشان داده شود که شامل دو فاز مثبت (فشار) و منفی (مکش) می باشد و مساحت زیر فاز مثبت را ضربه مثبت موج انفجار و مساحت زیر فاز منفی را ضربه منفی موج انفجار گویند.

زمانی که انفجاری در داخل سازه رخ می دهد، فشار اوج وابسته به جبهه کوبش اولیه، به علت انعکاس امواج به شدت افزایش خواهد یافت و چندین برابر خواهد شد. اثرات حرارت های بالا و توده محصولات گازی تولید شده از طریق فرایند شیمیایی در انفجار، به صورت افزایش فشار و افزایش مدت زمان بارگذاری داخلی سازه اعمال خواهد شد، به طوری که اثرات ترکیبی این فشارها می تواند منجر به تخریب کامل سازه شود.

کله ۵- هدف اصلی نویسنده در متن، کدام است؟

- (۱) دسته‌بندی پیامدهای انفجار درون و بیرون کارگاه‌های نظامی به دو گروه اصلی
- (۲) بیان نکاتی در خصوص روش‌های افزایش ضریب ایمنی زرادخانه‌ها در صورت وقوع انفجارهای مهیب
- (۳) مقایسه و بررسی اثرات انفجار درون سازه و انفجار خارج از سازه، در کارگاه‌های تعمیرات تسلیحات نظامی
- (۴) توصیف شرایط درون سازه‌های نظامی، به هنگام وقوع انفجار در درون و بیرون سازه

کله ۶- کدام مورد، نقش جمله‌ای را که در متن (سطرهای ۶ تا ۸)، زیر آن خط کشیده شده، به خوبی توصیف می‌کند؟

- (۱) تصور نادرستی را که درباره کارکرد سقف پران در سازه‌های نظامی وجود دارد، تصحیح می‌کند.
- (۲) نشان می‌دهد که انتخاب یک گزینه به ظاهر عملی، در سازه‌های نظامی می‌تواند نتیجه معکوس داشته باشد.
- (۳) غیرمستقیم به این نکته اشاره می‌کند که پوشاندن دریچه درون سازه‌های نظامی، ایده جالبی نیست.
- (۴) براساس یافته‌های تحقیقات انجام شده، نتیجه می‌گیرد که کارگاه‌های تعمیرات تسلیحات نظامی نباید در کنار هم ساخته شوند.

کله ۷- براساس متن، تمام موارد زیر، در پی بروز موج انفجاری رخ می‌دهند، به جز اینکه

- (۱) هوای اطراف محل انفجار، به شدت گرم می‌شود و بر سرعت گسترش امواج به اطراف می‌افزاید.
- (۲) امواج در سرعت‌های متفاوت در اطراف محل انفجار گسترده می‌شوند و در نهایت، با هم ترکیب می‌شوند.
- (۳) فشار اتمسفر محیط اطراف بالا می‌رود و سبب فشردگی و تجمع گازهای سوزان در محل انفجار می‌شود.
- (۴) از ترکیب امواج اولیه و ثانویه، جبهه موج به وجود می‌آید که در حین برخورد با اشیای پیرامون، فشار آن تغییر می‌کند.

کله ۸- پاسخ کدام یک از پرسش‌های زیر، در متن وجود ندارد؟

- (۱) روش نشان دادن دیاگرام فشار - زمان موج انفجاری حاصل از انفجار درون سازه، در مقایسه با روش موجود در انفجار خارجی، چه تفاوتی دارد؟
- (۲) پژوهش‌های انجام شده در زمینه کاهش اثر فشار گاز ناشی از انفجار درون سازه، چه نتایجی به دست داده‌اند؟
- (۳) آیا لازم است که کارگاه‌های تعمیرات موشک، از ویژگی‌های فیزیکی و نظامی ویژه‌ای برخوردار باشند؟
- (۴) احتمال تخریب سازه نظامی، در اثر وقوع انفجار داخلی تا چه حد می‌باشد و چگونه افزایش می‌یابد؟

بخش دوم: حل مسئله

- این بخش از آزمون استعداد، از انواع مختلف سؤال‌های کمی، شامل مقایسه‌های کمی، استعداد عددی و ریاضیاتی، حل مسئله و ... تشکیل شده است.
- توجه داشته باشید به خاطر متفاوت بودن نوع سؤال‌های این بخش از آزمون، هر سؤال را براساس دستورالعمل ویژه‌ای که در ابتدای هر دسته آمده است، پاسخ دهید.

راهنمایی: هر کدام از سؤال‌های ۹ تا ۱۳ را به دقت بخوانید و جواب هر سؤال را در پاسخنامه علامت بزنید.

کله ۹- بین اعداد هر شکل، ارتباط خاصی برقرار است. به جای علامت سؤال، کدام عدد باید قرار بگیرد؟

- (۱) ۳۳۷
- (۲) ۳۳۹
- (۳) ۵۴۹
- (۴) ۵۶۹

کله ۱۰- یک مخزن آب دارای چند شیر خروجی یکسان در اختیار داریم. اگر هر نیم ساعت، یک شیر باز شود، ۹ ساعت طول می‌کشد تا این مخزن خالی شود. در صورتی که هر ۴۵ دقیقه یک شیر باز شود، در مدت ۹ ساعت چه کسری از مخزن خالی خواهد شد؟ (در تمام مدت‌زمان تخلیه مخزن، سرعت خروج آب از شیرها ثابت است.)

$$\frac{12}{19} \quad (۴)$$

$$\frac{31}{57} \quad (۳)$$

$$\frac{26}{57} \quad (۲)$$

$$\frac{13}{19} \quad (۱)$$

۱۱- یک شرکت سازنده لوازم جانبی خودرو، در انبار خود تعداد مشخصی از یک قطعه را دارد. کل قطعات انبارشده، در دسته‌های ۸ تایی قابل بسته‌بندی هستند. اگر این قطعات را در دسته‌های ۵ تایی بسته‌بندی کنیم، ۴ قطعه اضافه می‌آید. اگر قطعات را در دسته‌های ۳ تایی بسته‌بندی کنیم، یکی از جعبه‌ها برای پر شدن، نیازمند ۲ قطعه دیگر است. اگر برای حمل هر ۲۱۰ قطعه یک کامیون لازم باشد، پس از بارگیری کامل تمام کامیون‌ها، تعداد قطعات باقیمانده، چند عدد مختلف می‌تواند باشد؟

۱۱ (۴)

۷ (۳)

۵ (۲)

۴ (۱)

۱۲- فروشنده‌ای سه نوع برنج درجه ۱، درجه ۲ و درجه ۳ را به ترتیب با نسبت‌های ۷، ۴ و ۲ با هم مخلوط کرده و از فروش آن، ۱۰ درصد سود می‌کند. همین فروشنده این سه نوع برنج را به ترتیب با نسبت‌های ۶، ۵ و ۲ با هم مخلوط می‌کند و از فروش آن به همان قیمت فروش مخلوط اول، ۲۰ درصد سود می‌کند. وی این سه نوع برنج را به ترتیب با نسبت‌های ۵، ۱۶ و ۲ با هم مخلوط می‌کند. اگر سود حاصل از فروش مخلوط حاصل، برحسب درصد، با سود حاصل از فروش برنج درجه ۱، برحسب درصد برابر باشد، قیمت فروش این برنج مخلوط، چه نسبتی از قیمت فروش برنج درجه ۱ است؟

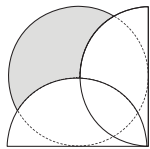
$\frac{10}{13}$ (۴)

$\frac{10}{23}$ (۳)

$\frac{13}{23}$ (۲)

$\frac{3}{10}$ (۱)

۱۳- در شکل زیر، یک دایره نمایش داده شده که توسط دو نیم‌دایره پوشانده شده است. هم شعاع دایره و هم شعاع دو نیم‌دایره، برابر واحد است. مساحت ناحیه هاشورخورده کدام است؟

$\frac{3\pi + \sqrt{3}}{10}$ (۲)

$\frac{\pi + 6\sqrt{3}}{12}$ (۱)

$\frac{\pi + 4\sqrt{3}}{9}$ (۴)

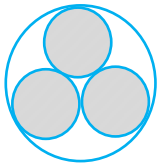
$\frac{2\pi + 3\sqrt{3}}{10}$ (۳)

راهنمایی: هر کدام از سؤال‌های ۱۴ و ۱۵، شامل دو مقدار یا کمیت هستند، یکی در ستون «الف» و دیگری در ستون «ب». مقادیر دو ستون را با یکدیگر

مقایسه کنید و با توجه به دستورالعمل، پاسخ صحیح را به شرح زیر تعیین کنید:

- اگر مقدار ستون «الف» بزرگتر است، در پاسخنامه، گزینه ۱ را علامت بزنید.
- اگر مقدار ستون «ب» بزرگتر است، در پاسخنامه، گزینه ۲ را علامت بزنید.
- اگر مقادیر دو ستون «الف» و «ب» با هم برابر هستند، در پاسخنامه، گزینه ۳ را علامت بزنید.
- اگر براساس اطلاعات داده شده در سؤال، نتوان رابطه‌ای را بین مقادیر دو ستون «الف» و «ب» تعیین نمود، در پاسخنامه، گزینه ۴ را علامت بزنید.

۱۴- درون یک دایره، سه دایره یکسان بر یکدیگر و بر دایره بزرگ، به شکل زیر، مماس شده‌اند.

ب

الف

دو برابر مساحت قسمت هاشورنخورده

مساحت قسمت هاشورخورده

۱۵- یک مثلث دارای یک زاویه 60° و دو ضلع، یکی ۴ سانتی‌متر و دیگری ۵ سانتی‌متر است.

ب

الف

طول ضلع مجهول $\circ/9$

میانگین طول دو ضلع معلوم

دروس تخصصی

۱۳۹۶

سوالات مهندسی نفت

مهندسی مخازن (۱ و ۲)

۱- گاز ایدئال با ضریب تراکم‌پذیری C و دانسیته ρ در یک محیط متخلخل همگن، تراکم‌ناپذیر همسانگرد (isotropic) با تخلخل φ و نفوذپذیری K در شرایط ناپایا جریان دارد. معادله جریانی سیال به کدام صورت زیر است؟

$$\nabla \cdot [P \nabla P] = \frac{\phi \mu c}{K} \frac{\partial P}{\partial t} \quad (۱) \quad \nabla \cdot [P \nabla P] = \frac{\phi \mu c}{K} \frac{\partial P}{\partial t} \quad (۲) \quad \nabla \cdot [\rho \nabla \rho] = \frac{\phi \mu c}{K} \frac{\partial P}{\partial t} \quad (۳) \quad \nabla \cdot [P \nabla P] = \frac{\phi \mu c}{K} \frac{\partial P}{\partial t} \quad (۴)$$

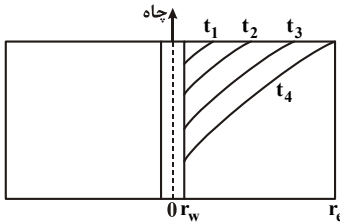
۲- برای جریان پایا سیستم شعاعی، فشار متوسط سیالات با تراکم‌پذیری خیلی کم، از رابطه زیر محاسبه می‌شود.

$$P_{av.} = P_{\omega} + \frac{q \mu B}{\gamma \cdot \phi \cdot K h} (\ln \frac{r_e}{r_w} - \frac{\omega}{\Delta})$$

مقدار (P_e - P_{av.}) در این سیستم کدام است؟

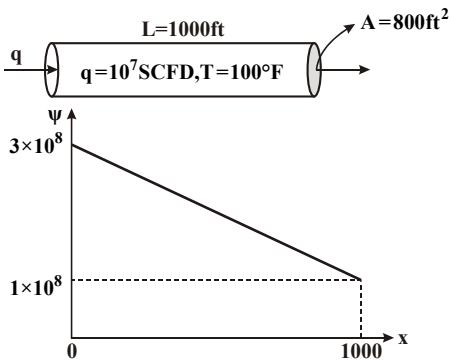
$$\frac{q \mu B}{\gamma \cdot \phi \cdot K h} \ln \frac{r_e}{r_w} \quad (۱) \quad \frac{q \mu B}{\gamma \cdot \phi \cdot K h} \ln \frac{r_e}{r_w} \quad (۲) \quad \frac{q \mu B}{\gamma \cdot \phi \cdot K h} \ln \frac{r_e}{r_w} \quad (۳) \quad \frac{q \mu B}{\gamma \cdot \phi \cdot K h} \ln \frac{r_e}{r_w} \quad (۴)$$

۳- پروفایل فشار در یک چاه تولیدی واقع در مرکز یک مخزن حجمی استوانه‌ای به صورت زیر می‌باشد (نمای از روبه‌رو). کدام عبارت در این شرایط صحیح است؟

- ۱) چاه تحت شرایط فشار ته چاه ثابت تولید نموده و برای دوره t_۴ < t رژیم جریان در مخزن ناپایا می‌باشد.
- ۲) چاه تحت شرایط دبی ثابت تولید نموده و برای دوره t_۴ < t رژیم جریان در مخزن شبه‌ناپایا می‌باشد.
- ۳) چاه تحت شرایط دبی ثابت تولید نموده و برای دوره t_۴ < t رژیم جریان در مخزن ناپایا می‌باشد.
- ۴) چاه تحت شرایط فشار ته چاه ثابت تولید نموده و برای دوره t_۴ < t رژیم جریان در مخزن پایا می‌باشد.

۴- شکل زیر، بیانگر جریان گاز در یک محیط متخلخل می‌باشد. نفوذپذیری این محیط چند داری است؟

- ۱) ۵/۲
- ۲) ۵/۴
- ۳) ۵/۸
- ۴) ۵/۱۶

۵- سیال تک‌فاز با گرانیوی ۱cp در یک محیط متخلخل دوطبقی در شرایط پایا در جریان است. فشار در سه نقطه در شکل زیر نشان داده شده

است. تراوایی سنگ $K = \begin{bmatrix} 200 & 0 \\ 0 & 200 \end{bmatrix}$ بر حسب md می‌باشد، اگر سنگ مخزن دارای تراوایی $K = \begin{bmatrix} 200 & 0 \\ 0 & 500 \end{bmatrix}$ باشد کدام گزینه صحیح است؟

توجه: اندازه و زاویه گرادیان فشار نسبت به محور xها با $|\nabla P|$ و θ نشان داده می‌شود.

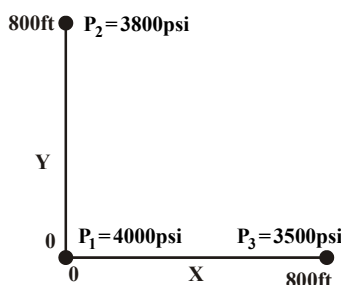
اندازه و زاویه بردار سرعت نسبت به محور xها با $|u|$ و α نشان داده می‌شود.

۱) در حالت دوم $|\nabla P|$ و θ بیشتر می‌شود.

۲) در حالت دوم $|\nabla P|$ و θ کمتر می‌شود.

۳) در حالت دوم $|\nabla P|$ و θ تغییر نمی‌کنند ولی $|u|$ و α بیشتر می‌شوند.

۴) در حالت دوم $|\nabla P|$ و θ $|u|$ و α تغییر نمی‌کنند ولی کمتر می‌شوند.

۶- مقدار گاز اولیه درجا در یک مخزن گاز خشک با فشار اولیه 3500 psia برابر 12000 MMscf است. ضریب حجمی تشکیل گاز (Gas formation volume factor) در شرایط اولیه مخزن $\frac{M_{resbbl}}{MMscf} = 0.9$ است، با کاهش فشار مخزن به 2500 psia مقدار 3500 MMscf گاز و

100 MSTB آب تولید می‌شود. در صورتی که ضرایب حجمی تشکیل گاز و آب در فشار 2500 psia به ترتیب $\frac{M_{resbbl}}{MMscf} = 1/2$ و $\frac{resbbl}{STB} = 0.4$ باشد، مقدار تجمعی حجم آب (آب ورودی در water influx) در طول بازده زمانی کاهش فشار به 2500 psia بر حسب M_{resbbl} چقدر است؟

۴) ۴۹۶

۳) ۵۳۰

۲) ۷۰۴

۱) ۷۹۰۴

۷- جریان سیال کمی تراکم‌پذیر در یک مخزن افقی بین دو چاه تزریقی (شماره ۱) و چاه تولیدی (شماره ۲) در شرایط پایدار، با مشخصات مخزن و سیال به شرح زیر می‌باشد. دبی جریان بر حسب بشکه در روز در شرایط چاه تزریقی تقریباً چه مقدار است؟

$$P_1 = 4200 \text{ psi}$$

$$P_2 = 4000 \text{ psi}$$

$$K = 10^{-2} \text{ Darcy}$$

$$A = 10^4 \text{ ft}^2$$

$$\mu = 10^{-3} \text{ pas}$$

$$L = 1000 \text{ ft}$$

$$C = 5 \times 10^{-6} \frac{1}{\text{psi}}$$

۱) ۰/۲۲۴

۲) ۲۲/۴

۳) ۲۲۴

۴) ۲۲۴۰۰

۸- یک مخزن نفتی اخیراً کشف شده است. اگر تهاجم آب (water influx) وجود داشته باشد، اما در محاسبات موازنه جرم اولیه به دست آوردن حجم نفت درجا صرف‌نظر شود. مقدار محاسبه شده (نفت درجا) OOIP به احتمال زیاد چگونه است؟

۱) خیلی بالا

۲) خیلی پایین

۳) صحیح

۴) مستقل از تهاجم آب (water influx)، مقدار اشباع نفت فعلی تقریباً چقدر است؟

۹- در یک مخزن نفتی تا قبل از بسته شدن (shut-in) مقدار تجمعی نفت تولید شده 1000 MSTB بوده است. مقدار اولیه نفت مخزن که تحت فشار اشباع قرار داشته، 10000 MSTB با ضریب حجمی تشکیل نفت (oil FVF) برابر با $\frac{resbbl}{STB} = 1/4$ و درجه اشباع آب همزاد 30% بوده است. در

صورتی که ضریب حجمی تشکیل نفت در زمان بسته شدن $\frac{resbbl}{STB} = 1/10$ باشد، با فرض عدم وجود تهاجم آب (water influx) مقدار اشباع نفت فعلی تقریباً چقدر است؟

۴) ۰/۳۱

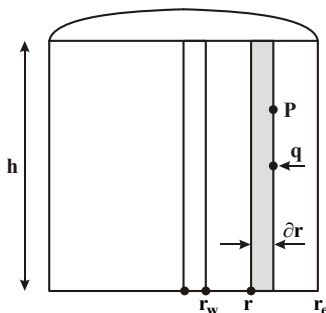
۳) ۰/۴۵

۲) ۰/۶۲

۱) ۰/۶۵

۱۰- نفت در یک سیستم شعاعی و تحت شرایط ناپایا (U.S.S)، جریان دارد. کدام یک از روابط زیر، بیانگر $\frac{\partial P}{\partial t}$ در المان (Element) در نظر گرفته

شده می‌باشد؟ (در سیستم واحد میدانی)

$$\frac{1}{\gamma \cdot 0.1875} \frac{\partial q}{\partial t} \quad (1)$$

$$\frac{2 \pi r c h \phi}{5/615} \frac{\partial q}{\partial t} \quad (2)$$

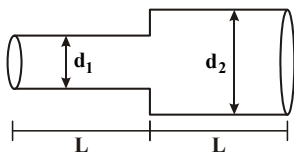
$$\frac{5/615}{4 \pi r c h \phi} \frac{\partial q}{\partial t} \quad (3)$$

$$\frac{5/615}{2 \pi r c h \phi} \frac{\partial q}{\partial t} \quad (4)$$

خواص سنگ و سیال

۱۱- دو لوله با قطرهای d_1 و d_2 و طول مساوی به صورت افقی و پشت سر هم به یکدیگر متصل شده‌اند. تراوایی معادل این سیستم (\bar{K}) کدام است؟

تراوایی لوله با قطر d_1 $K_1 = d_1$
 تراوایی لوله با قطر d_2 $K_2 = d_2$
 $d_1 = 1\text{ cm}$
 $d_2 = 2\text{ cm}$

(۱) $\frac{64}{85} K_1$ (۳) $\frac{85}{64} K_1$

(۲) $\frac{64}{85} K_2$ (۴) $\frac{85}{64} K_2$

۱۲- اگر فرض کنیم محیط متخلخل توسط مدل دسته لوله موازی با شعاع مساوی در نظر گرفته شود در این صورت سطح حفرات به ازای واحد حجم حفرات برای نمونه‌ای از سنگ مخزن با تراوایی ۱ میلی‌داری و تخلخل ۰/۲ بر حسب cm^{-1} تقریباً کدام است؟

(۱) 1×10^4 (۲) 1×10^5 (۳) 5×10^3 (۴) 5×10^4

۱۳- داده‌های فشار موئینگی برای سیستم آب - هوا در شرایط آزمایشگاهی به صورت زیر گزارش شده است. بر اساس اطلاعات سنگ و سیال مخزن داده شده، ضخامت ناحیه انتقالی (transition zone) در این مخزن به کدام یک از اعداد زیر بر حسب فوت (ft) نزدیک‌تر است؟

S_w	P_c (psi)	پارامتر	K (mD)	ϕ	$\sigma \cdot \cos\theta$ ($\frac{\text{dyne}}{\text{cm}}$)	ρ_w ($\frac{\text{lb}}{\text{ft}^3}$)	ρ_o ($\frac{\text{lb}}{\text{ft}^3}$)
۱	۰						
۱	۱	شرایط	۵۰۰	۰/۲۵	۷۲	۶۴	۴۴
۱۰/۸	۶	آمایشگاه					
۰/۴	۱۳/۷	شرایط مخزن	۴۰۰	۰/۲۰	۳۶	۶۴	۴۴
۰/۳	۱۶/۵						
۰/۲	۲۳						
۰/۲	۱۰۰						

(۱) ۷۹ (۲) ۱۵۸ (۳) ۳۵۶ (۴) ۷۱۲

۱۴- اگر متوسط طول آزاد برای حرکت مولکول‌های دی‌اکسید کربن ۰/۴ میکرومتر باشد مقدار تراوایی بحرانی برای شروع پدیده لغزش در یک حفره چند mD است؟

(۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴

۱۵- از روش تقطیر Retort میزان تولید نفت ۱۰cc گزارش شده است. چنانچه حجم بالک سنگ مورد مطالعه ۱۰۰cc و اختلاف وزن سنگ خشک و اشباع شده ۶۳/۲۵ گرم و اختلاف وزن سنگ اشباع و غوطه‌ور شده ۱۰۵ گرم باشد. میزان درصد اشباع نفت چقدر است؟ ($F_{\text{correction factor}} = 1/1$)

(۱) ۶۰ (۲) ۵۵ (۳) ۵۰ (۴) ۴۵

۱۶- در یک cell آزمایشگاهی شامل ۲۹۰cc از مایع مخزن در فشار نقطه حباب ۲۱۰۰psia در دمای ۱۴۵°F، ۲۰cc جیوه از cell خارج می‌شود و فشار به ۱۷۰۰psia کاهش می‌یابد. سپس، جیوه در دما و فشار ثابت به cell تزریق شده، ۰/۲۰۰SCF گاز خارج می‌شود و ۲۷۰cc مایع در cell باقی‌مانده. فرایند با کاهش فشار به ۱۴/۷psia و دما به ۶۰°F تکرار می‌شود. در این صورت ۰/۴۵SCF گاز خارج شده، ۲۰۷/۵cc مایع در cell باقی می‌ماند.

ضریب حجمی تشکیل گاز (Bg) در فشار ۱۷۰۰psia و دمای ۱۴۵°F چند $\frac{\text{ft}^3}{\text{SCF}}$ است؟

(۱) ۰/۴۴ (۲) $1/26 \times 10^{-3}$ (۳) $2/53 \times 10^{-3}$ (۴) $7/06 \times 10^{-3}$

۱۷- منحنی فشار در مقابل حجم برای یک سیال مخزنی که دمای آن بین دمای بحرانی و Criondentherm قرار دارد. با استفاده از معادله حالت مکعبی توصیف می‌شود، کدام است؟

- (۱) منحنی دارای یک نقطه عطف بوده و فقط یک ریشه دارد که مربوط به فاز گاز است.
- (۲) منحنی نقطه عطف ندارد و فقط یک ریشه دارد که مربوط به فاز گاز است.
- (۳) منحنی نقطه عطف ندارد و سه ریشه دارد که بزرگ‌ترین ریشه آن مربوط به گاز است.
- (۴) منحنی دارای یک نقطه عطف است و سه ریشه دارد که بزرگ‌ترین ریشه آن مربوط به فاز گاز است.

۱۸- گاز اتان خالص، در یک محفظه سوخت به صورت کامل می‌سوزد. چنانچه مقدار NHV و GHV آن برابر ۱۶۰۰ $\frac{\text{Btu}}{\text{SCF}}$ ، ۱۸۰۰ گزارش شده

باشد، مقدار گرمای نهان آب چند $\frac{\text{Btu}}{\text{lbmole}}$ است؟ حجم مولی گازهای ایدئال را ۳۸۱ فرض نمایید.

- (۱) ۱۹۰۵۰ (۲) ۲۵۴۰۰ (۳) ۲۸۱۰۰ (۴) ۷۶۲۰۰

۱۹- در یک مخزن گاز خشک حجمی (Volumetric) فشار اولیه ۲۰۰۰ psia و دما ثابت و برابر ۱۲۰°F است. پس از تولید $\frac{1}{4}$ تعداد مول‌های گاز

در مخزن، فشار مخزن به ۱۱۲۵ psia کاهش می‌یابد. ضریب تراکم‌پذیری گاز در فشار ۲۰۰۰ psia، برابر ۰/۸۰ است. ضریب تراکم‌پذیری گاز در فشار ۱۱۲۵ psia چقدر است؟

- (۱) ۰/۴۵ (۲) ۰/۶۵ (۳) ۰/۷۵ (۴) ۰/۹۰

۲۰- یک مخلوط دو جزئی ایدئال (شامل C_1 و C_2)، در یک محفظه قرار دارد. در دمای مشخص T، فشار بخار این دو جزء، به ترتیب ۲۰۰

و ۵۰ psia گزارش شده‌اند. چنانچه با افزایش دما، فشار بخار این دو جزء، هر کدام ۲ برابر شوند مقدار P_b و P_d این مخلوط چه تغییری می‌کند؟

(۱) P_b نصف شده ولی P_d دو برابر می‌شود.

(۲) P_b دو برابر شده ولی P_d نصف می‌شود.

(۳) هم P_b و هم P_d ، دو برابر می‌شود.

(۴) هم P_b و هم P_d ، نصف می‌شود.

مهندسی حفاری (۱ و ۲)

۲۱- زمان پیمایش برای تعویض مته برای شرایط زیر چند ساعت است؟

- متوسط زمان برای Handling (بستن یا باز کردن) یک استند لوله ۳ دقیقه

- متوسط طول هر استند لوله ۱۰۰ فوت

- عمق چاه ۱۰۰۰۰ فوت

- (۱) ۵ (۲) ۶ (۳) ۱۰ (۴) ۱۲

۲۲- بر میز دوار توان ثابتی اعمال می‌شود. به منظور نصف کردن گشتاور وارد بر رشته حفاری کدام اقدام زیر باید صورت گیرد؟

(۱) دبی جریان دو برابر گردد

(۲) دور رشته حفاری (RPM) دو برابر گردد.

(۳) وزن روی مته (WOB) نصف گردد.

(۴) وزن گل نصف گردد.

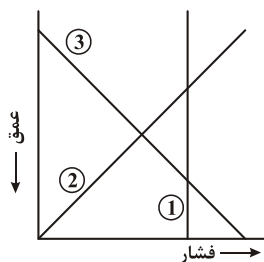
۲۳- در چاهی مقادیر c و m به ترتیب برابر با ۱ و ۱/۵ و حداکثر توان پمپ ۱۲۵۰ اسب بخار و حداکثر فشار سر چاهی مجاز ۲۵۰۰ psi می‌باشد. دبی

بهبینه گردش گل حفاری جهت حداکثر شدن توان هیدرولیکی مته چقدر است؟ (بر حسب gpm)

$$\frac{P_b}{1714} = HP_p, \Delta P_d = Cq^m$$

- (۱) ۱۰۰ (۲) ۶۶۷ (۳) ۸۵۷ (۴) ۱۰۰۰

۲۴- طبق توصیه API برای طراحی لوله‌های جداری، منحنی‌های ۱، ۲ و ۳ به ترتیب مربوط به کدام نوع نیروی وارده بر لوله‌ها می‌باشند؟

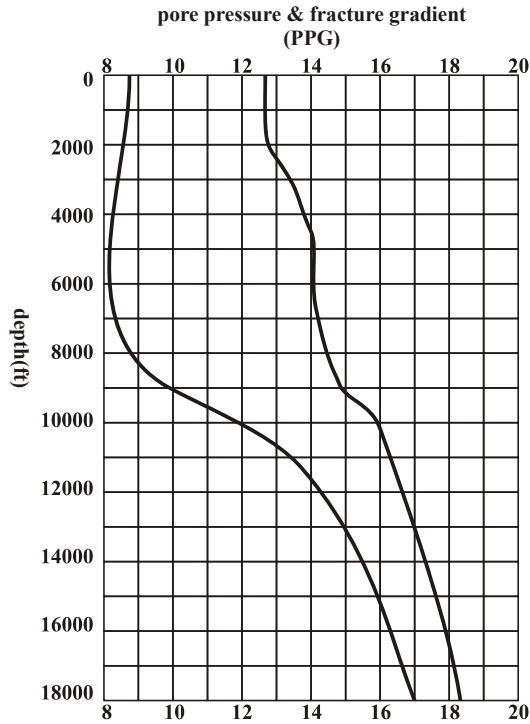
(۱) مچالگی، کششی، ترکیدگی

(۲) مچالگی، ترکیدگی، کششی

(۳) ترکیدگی، مچالگی، کششی

(۴) ترکیدگی، کششی، مچالگی

۲۵- بدون لحاظ کردن حاشیه‌های اطمینان (trip margin و Lick margin)، لوله جداری میانی (intermediate) حدفاصل چه اعماقی بر حسب فوقت قرار می‌گیرد؟

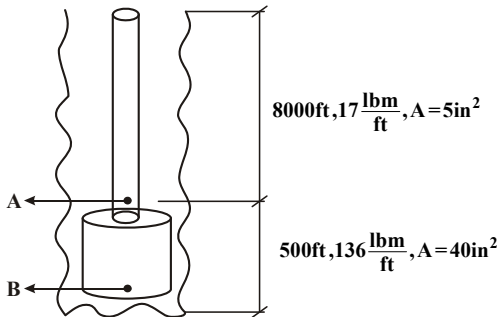

- (۱) ۷۰۰۰ تا ۱۴۰۰۰
- (۲) ۸۰۰۰ تا ۱۲۰۰۰
- (۳) ۹۰۰۰ تا ۱۳۰۰۰
- (۴) ۱۰۰۰۰ تا ۱۶۰۰۰

۲۶- یک رشته حفاری از ۸۰۰۰ فوت لوله حفاری $17 \frac{\text{lbm}}{\text{ft}}$ و ۵۰۰ فوت لوله وزن $136 \frac{\text{lbm}}{\text{ft}}$ تشکیل شده است. در صورتی که گرادیان وزن گل در

جاه $\frac{\text{psi}}{\text{ft}}$ باشد، مقدار نیروی محوری در نقاط B و A به ترتیب چند ibf است؟

- (۱) $F_A = -272000$, $F_B = +200000$
- (۲) $F_A = 0$, $F_B = +680000$
- (۳) $F_A = -272000$, $F_B = +1360000$
- (۴) $F_A = 0$, $F_B = +2040000$

۲۷- در هنگام حفره ۱۶ اینچی در سازندی با تخلخل متوسط ۰/۲ و با نرخ نفوذ متعادل $56 \frac{\text{ft}}{\text{hr}}$ ، مقدار ذرات جامد ورودی به گل حفاری حدود

چند بشکه بر ساعت است؟ ($1 \text{ bbl} = 5.616 \text{ ft}^3$)

- (۱) ۲۴
- (۲) ۱۰
- (۳) ۶
- (۴) ۲/۵

۲۸- جهت حفاری در اعماق زیاد که نیاز به فشار بالای گل می‌باشد، از کدام سیستم پمپ استفاده می‌شود؟

- (۱) پمپ‌های Sucker-rod
- (۲) پمپ‌سانتریفوژ
- (۳) پمپ‌های رفت و برگشتی (reciprocating) و به صورت موازی
- (۴) پمپ‌های رفت و برگشتی (reciprocating) و به صورت سری

۲۹- اگر وزن روی متعادل هزار پوند، وزن لوله‌های وزنه در هوا ۱۰۰ پوند بر فوت و وزن لوله‌ها داخل گل حفاری ۸۰ پوند بر فوت باشد، عمق نقطه خنثی چند فوت است؟

- (۱) ۶۰۰
- (۲) ۵۰۰
- (۳) ۴۰۰
- (۴) ۳۰۰

۳۰- در آزمایش ویسکومتر دورانی، برای یک سیال نیوتنی کدام یک از روابط زیر صحیح است؟

- (۱) $\theta_{600} = 0.5 \theta_{300}$
- (۲) $\theta_{600} = \theta_{300}$
- (۳) $\theta_{600} = 2 \theta_{300}$
- (۴) لزوماً نمی‌توان رابطه‌ای خطی بین θ_{300} و θ_{600} پیدا کرد.